

EBH/10/2013

Év

2013

Védett tulajdonság:

Egészségi állapot

Diszkrimináció területe

Egészségügy

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

Egy jogvédő szervezet az X. Intézettel és a Magyar Állammal szemben 2011. december 1-én közérdekű igényérvényesítéssel fordult a hatósághoz. A közérdekű igényérvényesítő beadványában kérte annak megállapítását, hogy az X. Intézet és a Magyar Állam megsértették az egyenlő bánásmód követelményét a HIV-fertőzött és AIDS- betegek fertőzéssel össze nem függő egészségügyi ellátása tekintetében. A közérdekű igényérvényesítő előadta, hogy az Intézet (továbbiakban Intézet) mint egészségügyi ellátást nyújtó szolgáltató jogszabályi vagy szakmai szabályokba foglalt rendelkezés nélkül és orvosilag nem indokolhatóan másik kijelölt Kórházba irányítja azokat a betegeket, akik tudatában vannak HIV- fertőzöttségüknek vagy AIDS- betegségüknek, azonban ezen állapotukkal össze nem függő egészségügyi ellátás miatt keresték fel az Intézetet.

A közérdekű igényérvényesítő fentiekén kívül hivatkozott arra is, hogy a korábbi egészségügyért felelős szakállamtitkár az ügygel kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy nincs olyan jogszabályi vagy szakmai szabályban található rendelkezés, amely felhatalmazást adna a betegek átirányítására, amely egyébként szakmailag sem indokolt.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A közérdekű igényérvényesítő fentiek alátámasztására csatolta a 2008. augusztus 4-én és 2009. szeptember 1-jén felvett emlékeztetőket a Nemzeti AIDS Bizottság üléseiről. Csatolta továbbá alapszabályát, valamint annak a felíratnak a fotóját, amelyben az eljárás alá vont tájékoztatja a HIV-fertőzött és AIDS- beteget, hogy fogászati ellátásukat kizárólag a Fővárosi Önkormányzat kijelölt Kórházának rendelőintézete látja el.

A hatóság 2012. február 8-án eljárás alá vonta az Intézetet, majd 2012. június 26-án az Emberi Erőforrások Minisztériumát, mint az ügyben a Magyar Államot képviselő szervezet. Utóbbi eljárás alá vonttal a közérdekű igényérvényesítő jogvédő szervezet 2013. február 28-án egyezséget kötött, amelyet a hatóság az EBH/10/2013/7. számú határozatával 2013. március 7-én jóváhagyott.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

Az Intézet akkori vezetője a 2012. május 3-án megtartott tárgyaláson becsatolta azokat a módszertani leveleket és ajánlásokat, amelyeket a Fog- és Szájbetegségek Szakmai Kollégiuma 2002-ben állított össze, csatolta a Fog- és Szájbetegségek Országos Intézete által készített beszámolót a 2011. év munkájáról, a Johan Béla Országos Epidemiológiai Központ által 2003. június 23-án megjelentetett módszertani levelet „Infekciókontroll a fogászaton” címmel. Előadta, hogy az Intézet orvosai látják el a HIV-pozitív illetve a Hepatitis C-vel fertőzött betegek kijelölt Kórházban történő kezelését. Megjegyezte, hogy a terület a házi orvosokénál is alulfinanszírozottabb. Elismerte, hogy annak a közleménynek a megjelentetése, amelyet a közérdekű igényérvényesítőként fellépő sérelmezett, s amely arra vonatkozóan tartalmaz tájékoztatást a betegeknek, hogy a HIV-fertőzött és AIDS-betegek fogászati ellátásának biztosítását kizárólag a Fővárosi Önkormányzat kijelölt Kórházának rendelőintézetében látják el, „jogilag védhetetlen cselekmény” volt, és az Intézetnek csakúgy, mint valamennyi egészségügyi intézménynek ellátási kötelezettsége áll fenn. Az Intézmény akkori vezetője maga sem tartotta szakmai szempontból megoldásnak, hogy a fenti betegeket kizárólag egy intézményben kezeljék, ugyanakkor hivatkozott arra, hogy a hazai protokollokat és módszertani jelentéseket követniük kell. Mindezekon kívül az akkori főigazgató arra is hivatkozott, hogy törekszenek arra, hogy a fertőző betegségben szenvedő betegeket ne az Intézet lássa el, hiszen a körülmények erre nem megfelelőek, pl. nem rendelkeznek gyors-sterilizálóval, védőruhával a rendelőkben, és a személyzet körében is kevesebb a tapasztalat és több a babonás feltételezés a HIV-fertőzöttekkel kapcsolatban. A sérelmezett kiírást egyébként eltávolították, de ez nem változtatott a körülményeken, különösen az ügyeleti időszak problémás. A főigazgató elismerte, hogy álláspontja szerint is sérülhet az egyenlő bánásmód követelménye azon betegekkel szemben, akiket nem látnak el, vagy akiknek utazniuk kell ahhoz, hogy az ellátást igénybe vegyék, mert pl. későbbi időpontra hívták vissza. A tárgyalást követően az Intézet akkori vezetője megküldte azon intézkedési tervének a tervezetét, amely álláspontja szerint alapul szolgálhatna a közérdekű igényérvényesítővel történő egyezség megkötéséhez. A közérdekű igényérvényesítőként fellépő jogvédő szervezet a részére továbbított intézkedési tervben foglaltakat üdvözölte, azonban kevésnek tartotta egyezség megkötésére. Álláspontja szerint az Intézkedési Terv 3. pontjában leírt, külön HIV-vel élők kezelésére létrehozott helyiség szakmailag nem indokolt, sérti az egyenlő bánásmód elvét, hátrányosan megkülönbözteti a HIV-fertőzött és AIDS-beteg személyeket, erősíti az egészségügyi szakmában és a társadalomban élő előítéleteket és irreális félelmeket.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

Sérelmezte továbbá, hogy az Intézkedési Terv a jövőben is figyelmen kívül hagyná a még nem diagnosztizált eseteket, ezzel veszélyeztetve a pácienseket illetve az ellátást végző egészségügyi dolgozókat. Mindezekre tekintettel az egyezség a felek között nem jött létre.

A 2013. január 16-án megtartott tárgyaláson az Intézet új főigazgatója úgy nyilatkozott, hogy amióta átvette az Intézet vezetését, külön osztályt jelölt ki a fertőző betegek ellátására. Sérelmezte, hogy az eljárás az Intézettel szemben nem lett megszüntetve, annak ellenére, hogy változtattak korábbi gyakorlatukon. Hivatkozott arra, hogy minden beteget függetlenül attól, hogy súlyosan fertőzött vagy sem, egyformán kezelnek, hiszen nem tudható, hogy fertőzött betegről van-e szó. Az anamnézis felvétele során a páciensek sokszor eltagadják a fertőzöttségüket, ezért kell őket egyformán kezelni. Ha tudomásuk van arról, hogy egy fogászati ellátásra jelentkező beteg súlyosan fertőző, jogosnak tartják egy külön rendelő létrehozását a részükre. Ennek oka, hogy felelősséggel tartoznak a nem fertőző betegek egészségének megőrzése irányában, másrésztől több EU-tagállamban hasonló gyakorlatot folytatnak, és a fertőző betegeknek külön fogászati rendelőt hoznak létre. A főigazgató úgy nyilatkozott, hogy egyik munkatársa hetente egyszer a Szent László kórházban az AIDS-betegek számára létesített fogászaton dolgozik, de plusz finanszírozás hiányában nem tud többet tenni az ügy érdekében. A főigazgató az Emberi Erőforrások Minisztériumának képviselőjében megjelent szakértő azon kérdésére, hogy mit értünk súlyos fertőzés alatt, úgy válaszolt, amikor a súlyos fertőzés során kifejlődött betegség az életet veszélyezteti, pl. Hepatitis B, járványos gyermekbénulás, de nem tartozik ide az influenza. A főigazgató kijelentette, hogy szeretnék, ha meglenne az a lehetőségük, hogy a hozzájuk beküldött fertőző betegekkel úgy járjanak el, hogy az ne veszélyeztesse a nem fertőző betegek állapotát, egészségét. Ezek miatt állítottak fel külön rendelőt, azonban ha ez nem jó megoldás, akkor hajlandóak megszüntetni. Hangsúlyozta továbbá, hogy a rendelő ajtajára nincs kitéve olyan tartalmú felirat, amely a fertőző betegek külön történő kezelésére utalna.

A bizonyítási eljárás során az ügyfelek által tett nyilatkozatok, az okirati bizonyítékok alapján a hatóság az eljárás alá vont kimentés körében tett nyilatkozatait részletesen vizsgálta, azokat az alábbiakra tekintettel nem fogadta el:

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A hatóság vizsgálata arra irányult, hogy a közérdekű igényérvényesítő által megjelölt csoportot érte-e hátrányos megkülönböztetés az eljárás alá vont részéről, amikor olyan feliratot helyezett el az Intézetben – amely alapján a HIV-fertőzött és AIDS- betegek fogászati ellátását kizárólag a Fővárosi Önkormányzat kijelölt Kórházának rendelőintézetében látják el. Ezen túlmenően a hatóság vizsgálta azt is, hogy az eljárás alá vont azon tervezett intézkedése, amely szerint elkülönült rendelőben kell ellátni a fertőző betegségeit fel - fedő pácienset, sérti-e a betegek ezen csoportjának a testi és lelki egészséghez való alapvető jogát és emberi méltóságát. A betegek ezen csoportjával összehasonlítható helyzetben lévőknek a hatóság álláspontja sze - rint azon betegek csoportja tekinthető, akik ugyancsak fogászati ellátás igénybevétele céljából keresik fel az intézményt, azonban fertőző betegségük nincs, arról nincs tudomásuk vagy azt nem fedik fel.

Az eljárás alá vont maga is felismerte, hogy a kiírás sértette az egyenlő bánásmód követelményét, és a közigazgatási eljárás megindítását követően intézkedett annak levételéről. A 2012. május 10-én hatósághoz megküldött beadványában maga is különböző intézkedések megtételét szorgalmazta egy esetleges egyezségkötés reményében, azonban a közérdekű igényérvényesítő ezeket nem tartotta kielégítőnek, így az egyezség megkötése nem történt meg. Az eljárás alá vont új főigazgatója a 2013. január 16-án megtartott tárgyaláson azonban úgy nyilatkozott, hogy azoknál a betegeknél, akiknek fertőző betegségről tudomást szereznek a páciens elmondása alapján, indokoltnak tartják külön rendelő kialakítását és ellátásuknak ily módon történő biztosítását. Ezt a többi, hozzájuk forduló beteg egészségének megőrzése érdekében tartják fontosnak. A főigazgató álláspontjából tehát levonható az a következtetés, hogy elkülönülten kell kezelni, és a továbbiakban is elkülönülten kívánják kezelni azon betegeket, akik betegségének fertőző mivoltáról az intézetnek (illetve a beteget kezelő orvosnak) tudomása van.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A hatóság álláspontja szerint a fenti érvelés vonatkozásában az Ebktv. fentebb ismertetett szabályozása mellett nem lehet eltekinteni az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében és II. cikkében írtaktól. Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése értelmében az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani, védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége. Az Alaptörvény II. cikkének rendelkezése szerint az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz. Az Alaptörvény XX. Cikk (1) és (2) bekezdése szerint mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez, ennek az alapjognak az érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő. Az Alaptörvény XV. Cikk (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy Magyarországon az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatában kimunkált ésszerűségi teszt jelen ügyre történő alkalmazásával a hatóság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a HIV/AIDS-fertőzöttségüket illetve betegségüket felfedő betegek tekintetében az eljárás alá vont egyedi intézkedése (kiírás elhelyezése), valamint külön rendelőben történő kezelése a tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indokot nem elégíti ki. Az intézkedések következtében a lényegesen eltérő helyzetben lévő betegeknek (fertőzöttségüket felfedő betegek) ezen helyzetükre tekintettel olyan különbségtétellel kell szembesülniük, amely egyrészt emberi méltóságukat, másrészt a testi és lelki egészséghez való jogukat sérti, illetve csorbítja. A hatóság nem fogadta el a kimentés ésszerű indokaként az Intézet alulfinanszírozottságát sem, ugyanis az eljárás alá vont ennek alátámasztására semmilyen konkrét bizonyítékot nem szolgáltatott és bizonyítási indítvánnyal sem élt.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

Mindezekre tekintettel a hatóság a közérdekű igényérvényesítő kérelmének helyt adott, és az eljárás alá vonttal szemben megállapította az egyenlő bánásmód követelményének megsértését, mivel az eljárás alá vont Intézet a HIV-fertőzött és AIDS-beteg személyek fertőzéssel össze nem függő egészségügyi ellátása tekintetében ezen csoporthoz tartozó személyekkel szemben - egészségi állapotukkal összefüggésben - közvetlen hátrányos megkülönböztetést alkalmazott. **A hatóság elrendelte a jogsértő állapot megszüntetését határozatának jogerőre emelkedését követő 30 napon belül, egyúttal megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni folytatását. A hatóság elrendelte továbbá a jogerős és végrehajtható határozatának 30 napra történő nyilvános közzétételét a jogsértő nyilvános adatainak kivételével anonimizált módon, a www.egyenlobanasmod.hu és az eljárás alá vont honlapján - utóbbinál a nyitólapról közvetlenül elérhető módon.**

Az eljárás alá vont a hatóság határozatának felülvizsgálatát kezdeményezte, azonban a keresetet a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, majd a Kúria egyaránt elutasította.

A határozat jogerős.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára. **Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.**